Dosarul № 2rc-7/2026 I instanţă
n/c 2-25131340-05-2rc-11052026 judecător Igor Botezatu
judecătoria Comrat
sediul Central

D E C I Z I E

10 iunie 2026

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componenţa:
preşedintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Hudoba Valeri şi Colev Grigori

judecând în conformitate cu prevederile art.426 din Codul de procedură civilă al RM fără participarea părţilor la proces în ordine de recurs recursul declarat de către reprezentantul recurentului S.R.L. «ADNA-PLUS», avocatul Dorian Pînzaru împotriva încheierii Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026, prin care a fost a admisă cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET" S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. «ADNA-PLUS» către „HAZIR BEREKET" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

La data de 12 septembrie 2025, SRL „Adna-Plus" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Hazir Bereket", solicitând încasarea datoriei în sumă de 205 000,00 lei, a penalității contractuale în sumă de 514 550,00 lei calculată pentru perioada 29.12.2021 – 05.06.2025, precum și a taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că între părți a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare în rate nr. PP287-2021 din 27.09.2021, în temeiul căruia reclamantul a livrat marfă pârâtului, iar acesta din urmă nu și-a executat obligația de plată a prețului convenit. Potrivit clauzelor contractuale, pentru neexecutarea obligației de plată părțile au convenit asupra unei penalități

contractuale în mărime de 0,2% pentru fiecare zi de întârziere din suma datoriei.

La data de 22 septembrie 2025 prin încheierea Judecătoriei Comrat sediul Central cererea de chemare în judecată a reclamantului S.R.L. "ADNA-PLUS" către „HAZIR BEREKET" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată fost primită spre examinare în fond.

La data de 28 octombrie 2025 prin intermediul poștei electronice de către reprezentantul pîrîtului „HAZIR BEREKET" S.R.L. avocatul Gicu Bloșenco, a fost depusă cererea privind excepția de tardivitate, solicitînd respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „ADNA PLUS" în partea ce vizează încasarea penalităților pentru perioada 29.12.2021-12.09.2022 în sumă de 41,000 MDL, ca fiind tardivă.

În motivarea cererii reprezentantul pîrîtului invocă următoarele: la data de 13.10.2025 SRL «Hazir Bereket» a recepționat cererea de chemare în judecată depusă de către SRL «ADNA PLUS», prin care se solicită încasarea din contul SRL «Hazir Bereket» a datoriei de bază în mărime de 205 000,00 MDL, a penalității pentru perioada 29.12.2021-05.06.2025 în mărime de 514 550,00 MDL, a taxei de stat în mărime de 22 136,47 MDL, a taxei de timbru în mărime de 200 MDL şi a altor cheltuieli de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central din 22.09.2025 a fost admisă spre examinare respectiva cerere înregistrată la 12.09.2025, fiind dispuse totodată măsura de asigurare sub forma de sechestru pe bunuri în valoarea datoriei de bază în ordinea art. 174 CPC.

Suplimentar la cele invocate în referință, consideră că cererea de chemare în judecată este parțial tardivă, în partea ce vizează încasarea penalităților pentru perioada 29.12.2021-12.09.2022.

Potrivit art. 391 alin. (1) Cod civil, „Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani."

Totodată potrivit art. 401 alin. (1) Cod civil, „Cursul prescripției extinctive se întrerupe: a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a căruia acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția.", iar potrivit alin. (2) „După întreruperea cursului prescripției extinctive, începe să curgă un nou termen".

Totodată, pârâtul nu a recunoscut şi nu şi-a asumat obligațiile de plată care fac obiectul acțiunii, în baza facturii fiscale nr. AAN3785422 din 22.12.2021. Din 29.12.2021, când pretinde Reclamantul că a survenit scadență, până la depunerea cererii ce chemare în judecată la 12.09.2025 a trecut un termen mai mare de 3 ani, fapt care determină tardivitatea parțială a acțiunii.

Potrivit art.394 Cod civil în redacție actuală, acțiunea privind apărarea

dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

În acest sens, invocă prevederile art. 186/1 din CPC: Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate.

Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepția de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.

Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Indică suplimentar că omisiunea de a aprecia o cerere de ridicare a excepției de tardivitate reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, inclusiv prin prisma practicii CtEDO. Astfel, în cauza Muhina c. Moldovei, cererea nr. 342/09, din 3 septembrie 2019 - Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art. 6 §1 din Convenție, prin admiterea de către instanțele naționale a pretențiilor prescrise şi omisiunea de a veni cu explicații convingătoare de ce excepția de tardivitate nu ar fi aplicabilă. Reprezentantul menționează că este evident că Reclamantul a ratat termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii şi nu a depus o cerere privind repunerea în termen.

Astfel, în virtutea celor indicate mai sus şi art. 27, 186, 186/1 Cod de procedură civilă, solicită instanței de judecată respingerea parțială a cererii de chemare în judecată ca tardivă.

Prin încheierea Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026, s-a admis cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET” S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. "ADNA-PLUS" către „HAZIR BEREKET” S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

S-a respins ca tardivă partea pretențiilor de încasarea de la „HAZIR BEREKET” S.R.L. în folosul S.R.L. «ADNA-PLUS» penalităților pentru perioada 29.12.2021 – 12.09.2022, pe acțiunea civilă depusă de S.R.L. «ADNA-PLUS»

către „HAZIR BEREKET” S.R.L.

În rest, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. «ADNA-PLUS» împotriva „HAZIR BEREKET” S.R.L. privind încasarea datoriei și a penalităților urmează a fi examinată în continuare în fond. (f.d. 107-109)

În dezacord cu încheierea emisă, reprezentantul S.R.L. „ADNA-PLUS”, avocatul Dorian Pînzaru, la data de 17 martie 2026, a depus recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 17 martie 2026 și emiterea unei decizii de respingere a cererii formulate de reprezentantul S.R.L. „Hazir Bereket”, avocatul Gicu Bloșenco, privind invocarea excepției de tardivitate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „ADNA-PLUS” împotriva S.R.L. „HAZIR BEREKET” privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În fapt, la data de 12 septembrie 2025, S.R.L. „ADNA-PLUS” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „HAZIR BEREKET”, solicitând încasarea datoriei în sumă de 205 000,00 lei, a penalității contractuale în sumă de 514 550,00 lei, calculate pentru perioada 29.12.2021–05.06.2025, precum și compensarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

La rândul său, pârâta S.R.L. „HAZIR BEREKET” a depus o cerere în temeiul prevederilor art. 186¹ CPC, prin care a invocat excepția de tardivitate, susținând că cererea de chemare în judecată este tardivă în partea ce vizează încasarea penalităților aferente perioadei 29.12.2021–12.09.2022, în cuantum de 41 000 lei, solicitând respingerea acestei pretenții ca fiind tardiv formulată.

La data de 17 martie 2026, prin Încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central, a fost admisă cererea reprezentantului pârâtei S.R.L. „HAZIR BEREKET”, avocatului Gicu Bloșenco, privind invocarea excepției de tardivitate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „ADNA-PLUS” împotriva S.R.L. „HAZIR BEREKET” privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Recurenta consideră că Încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 17 martie 2026, pronunțată de judecătorul Igor Botezatu, este nefondată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, întrucât a fost emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual.

I. Admisibilitatea recursului și necesitatea controlului judiciar

Încheierea contestată este susceptibilă de recurs separat, deoarece, deși nu pune capăt examinării întregii cauze, face imposibilă continuarea procesului în privința unei părți distincte din pretențiile reclamantei/recurentei, și anume în partea referitoare la penalitățile considerate tardiv solicitate.

Pentru această parte a litigiului, accesul la examinarea în fond a fost blocat printr-o soluție procedurală cu efect definitiv. În consecință, încheierea respectivă poate fi atacată cu recurs, în condițiile prevăzute de art. 423–428 din Codul de

procedură civilă al Republicii Moldova.

Or, o asemenea încheiere nu constituie un simplu act de administrare a procesului, ci un act jurisdicțional care produce consecințe juridice autonome și afectează în mod direct poziția procesuală a reclamantei. În esență, reclamanta este lipsită de posibilitatea de a obține examinarea în fond a unei părți determinate din creanța sa.

Din această perspectivă, exercitarea controlului judiciar asupra legalității și temeiniciei încheierii contestate este nu doar admisibilă, ci și necesară pentru asigurarea respectării dreptului la un proces echitabil și a accesului efectiv la justiție.

II. Motivele recursului

1. Instanța de fond a aplicat eronat normele privind prescripția extinctivă și a examinat excepția de tardivitate în mod incomplet

Instanța de fond a limitat analiza excepției de tardivitate la un simplu calcul al intervalului de timp dintre data pe care a considerat-o relevantă pentru exigibilitatea obligației și data depunerii cererii de chemare în judecată în procedura de drept comun.

O asemenea abordare este insuficientă din punct de vedere juridic.

Examinarea unei excepții de tardivitate nu poate avea un caracter pur formal. Aceasta presupune verificarea completă a mecanismului prescripției extinctive, inclusiv stabilirea momentului de început al curgerii termenului de prescripție, identificarea eventualelor cauze de suspendare sau de întrerupere a acestuia și evaluarea consecințelor juridice pe care aceste împrejurări le produc asupra termenului aplicabil.

În speță, instanța nu a examinat o circumstanță esențială pentru justa soluționare a cauzei, și anume faptul că, anterior introducerii prezentei acțiuni, reclamanta a valorificat pe cale jurisdicțională aceeași creanță prin depunerea, în termenul legal, a unei cereri introductive de intentare a procesului de insolvabilitate împotriva debitoarei S.R.L. „HAZIR BEREKET”.

În condițiile existenței unei asemenea împrejurări, analiza prescripției extinctive nu putea fi realizată în mod mecanic, exclusiv prin raportare la data scadenței obligației, ci trebuia efectuată prin prisma efectelor juridice generate de actul jurisdicțional anterior și a impactului acestuia asupra cursului prescripției.

2. Cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate, depusă la 06 septembrie 2024 și admisă spre examinare la 11 septembrie 2024, constituie un act de întrerupere a cursului prescripției extinctive

Regimul juridic al prescripției extinctive este reglementat de dispozițiile Codului civil al Republicii Moldova.

Potrivit art. 395 Cod civil, termenul de prescripție începe să curgă din momentul în care titularul dreptului a cunoscut sau trebuia să cunoască încălcarea

dreptului său. În cazul obligațiilor comerciale, acest moment nu se reduce în mod automat la data scadenței, ci trebuie apreciat în raport cu circumstanțele concrete ale raportului juridic și cu momentul în care creditorul a constatat caracterul definitiv al neexecutării obligației și întinderea exactă a creanței sale.

Conform art. 391 alin. (1) Cod civil, termenul general de prescripție extinctivă este de trei ani.

Totodată, acțiunea privind apărarea unui drept încălcat poate fi respinsă pe motivul expirării termenului de prescripție extinctivă numai în cazul în care partea interesată invocă excepția de tardivitate, iar începutul curgerii termenului se determină în funcție de momentul nașterii dreptului la acțiune.

Prin urmare, chiar și pornind de la premisa cea mai favorabilă pârâtei, și anume că obligația era exigibilă încă din luna decembrie 2021, această împrejurare nu este suficientă pentru a constata expirarea prescripției. Dimpotrivă, ea impune verificarea existenței unor cauze legale de suspendare sau întrerupere a termenului de prescripție anterior împlinirii acestuia.

Or, tocmai o asemenea situație este incidentă în prezenta cauză.

În vederea prevenirii unor situații în care debitorul ar putea beneficia în mod nejustificat de expirarea termenului de prescripție, legiuitorul a instituit, prin art. 401 Cod civil, mecanismul întreruperii cursului prescripției extinctive.

Astfel, instanța era obligată să examineze dacă depunerea cererii introductive de intentare a procesului de insolvabilitate împotriva debitoarei S.R.L. „HAZIR BEREKET”, la data de 06 septembrie 2024, admisă spre examinare prin încheierea instanței din 11 septembrie 2024, constituie un act juridic susceptibil să producă efectul întreruperii termenului de prescripție și, în consecință, să determine începerea curgerii unui nou termen de prescripție.

Articolul 401 Cod civil reglementează întreruperea cursului prescripției extinctive prin înaintarea, în modul stabilit de lege, a unei cereri de chemare în judecată, a unei cereri de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanței judecătorești sau a unei alte cereri adresate unui organ jurisdicțional competent (art. 401 alin. (1) lit. b) Cod civil). După întreruperea cursului prescripției extinctive începe să curgă un nou termen de prescripție, iar timpul scurs anterior întreruperii nu se include în calculul noului termen.

În speță, reclamanta/recurenta S.R.L. „ADNA-PLUS” a depus, anterior expirării termenului general de prescripție, la data de 06.09.2024, o cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate împotriva debitoarei S.R.L. „HAZIR BEREKET”.

Prin Încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 11 septembrie 2024, emisă în dosarul nr. 2i-48/24, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de S.R.L. „ADNA-PLUS” privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitoarei S.R.L. „HAZIR BEREKET”, fiind desemnat în calitate de

administrator provizoriu administratorul autorizat Corneliu Cuculescu, titular al autorizației nr. 27 din 14.01.2015.

Cererea introductivă respectivă nu poate fi calificată drept un simplu demers informal, o notificare extrajudiciară sau o încercare amiabilă de recuperare a creanței. Dimpotrivă, Legea insolvabilității o configurează ca pe un veritabil act jurisdicțional, prin intermediul căruia creditorul sesizează instanța competentă în vederea protejării și valorificării drepturilor sale.

Astfel, creditorul poate depune o asemenea cerere numai dacă justifică existența unei creanțe și întrunește condițiile prevăzute de lege pentru intentarea procesului de insolvabilitate. Totodată, cererea trebuie să conțină informații privind cuantumul creanței, valoarea dobânzilor și a penalităților aferente, temeiurile juridice ale creanței, precum și termenul executării obligației. În cazul în care sunt respectate condițiile prevăzute de lege, instanța de insolvabilitate este obligată să admită cererea spre examinare și să emită încheierea corespunzătoare în termenul legal.

Prin urmare, cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate reprezintă, prin natura sa juridică, o modalitate jurisdicțională de valorificare a creanței, adresată unei instanțe competente și întemeiată pe existența unei datorii determinate și exigibile.

Din această perspectivă, cererea introductivă de insolvabilitate se încadrează în mod direct în ipoteza prevăzută de art. 401 alin. (1) lit. b) Cod civil, respectiv în categoria „altei cereri adresate unui organ jurisdicțional competent”.

Mai mult, însăși structura art. 401 Cod civil confirmă faptul că legiuitorul a optat pentru o formulare largă și funcțională a actelor susceptibile să întrerupă cursul prescripției extinctive. Norma nu protejează exclusiv creditorul care a ales să promoveze o acțiune civilă de drept comun, ci orice creditor care, în condițiile și limitele prevăzute de lege, a sesizat un organ jurisdicțional competent în vederea valorificării dreptului său.

O interpretare contrară ar conduce la o concluzie vădit ilogică, potrivit căreia cererea de admitere a creanței în cadrul unui proces de insolvabilitate ar produce efectul întreruperii prescripției extinctive, în timp ce însăși cererea introductivă prin care creditorul a sesizat instanța și a declanșat procedura jurisdicțională de examinare a stării de insolvabilitate a debitorului nu ar produce același efect. O asemenea interpretare ar fi artificială și contrară atât scopului instituției prescripției extinctive, cât și logicii interne a art. 401 Cod civil.

De altfel, chiar prevederile Legii insolvabilității demonstrează că cererea introductivă nu constituie un act neutru, lipsit de consecințe juridice. După admiterea acesteia spre examinare, debitorului îi este comunicată cererea introductivă, acesta este în drept să prezinte referință, iar instanța examinează existența sau inexistența stării de insolvabilitate. Prin urmare, legea recunoaște

efecte procesuale reale și imediate ale sesizării instanței.

În aceste condiții, nu poate fi acceptată reducerea acestui demers jurisdicțional la nivelul unei simple formalități fără efecte juridice. Creditorul care a recurs la această procedură nu a rămas în pasivitate, ci și-a valorificat în mod activ drepturile prin intermediul unui mecanism jurisdicțional prevăzut expres de lege.

În consecință, cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate, depusă în termenul legal, a întrerupt cursul prescripției extinctive cu privire la întreaga creanță valorificată. Cel târziu de la data depunerii acestei cereri a început să opereze efectul întreruptiv prevăzut de art. 401 Cod civil.

Totodată, potrivit art. 401 alin. (2) Cod civil, „după întreruperea cursului prescripției extinctive începe să curgă un nou termen de prescripție, iar timpul scurs până la întreruperea cursului prescripției extinctive nu se include în noul termen de prescripție extinctivă”.

Prin urmare, termenul de prescripție urma să fie calculat de la data intervenirii efectului întreruptiv, iar nu prin raportare exclusivă la momentul inițial al exigibilității obligației, astfel cum în mod eronat a procedat instanța de fond.

3. Instanța de fond a ignorat caracterul jurisdicțional al procedurii de insolvabilitate și a omis să analizeze efectele juridice ale cererii introductive admise spre examinare

Instanța de fond a reținut, în esență, că din materialele cauzei nu ar rezulta existența unor circumstanțe susceptibile să determine suspendarea sau întreruperea cursului prescripției extinctive.

O asemenea concluzie este contrazisă de însăși succesiunea faptelor juridice relevante stabilite în cauză. Cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate a fost depusă de creditoare, admisă spre examinare de instanța competentă, comunicată debitoarei și a generat o procedură jurisdicțională contradictorie, producând efecte procesuale concrete, inclusiv instituirea măsurilor prevăzute de legislația insolvabilității și antrenarea debitoarei în cadrul procedurii de observație.

Legea insolvabilității reglementează în mod expres aceste consecințe juridice, motiv pentru care procedura respectivă nu poate fi calificată drept un simplu demers formal, lipsit de efecte asupra raportului juridic dintre părți.

În aceste condiții, instanța nu putea concluziona, fără o analiză efectivă a circumstanțelor cauzei și a normelor incidente, că nu a intervenit întreruperea cursului prescripției extinctive. Dimpotrivă, tocmai aceasta constituia chestiunea centrală supusă examinării în cadrul excepției de tardivitate și al apărărilor formulate de reclamantă.

În măsura în care aceeași creanță a fost valorificată anterior printr-un demers jurisdicțional admis spre examinare de instanța competentă, nu mai poate fi reținută pasivitatea creditoarei în exercitarea dreptului său la acțiune.

Or, instituția prescripției extinctive este destinată să sancționeze pasivitatea titularului dreptului subiectiv, iar nu conduita diligentă a acestuia. În speță, recurenta nu a rămas în inactivitate. Aceasta a notificat debitoarea cu privire la existența datoriei, a întreprins demersuri în vederea soluționării amiabile a litigiului și, ulterior, a recurs la mecanismele jurisdicționale prevăzute de lege pentru valorificarea creanței sale.

Prin urmare, recurenta nu a manifestat pasivitate în exercitarea drepturilor sale. Dimpotrivă, aceasta a ales, în interiorul termenului legal, o procedură jurisdicțională expres prevăzută de lege pentru valorificarea aceleiași creanțe.

A transforma această conduită activă într-un argument în favoarea constatării prescripției extinctive echivalează cu deturnarea finalității instituției juridice respective și cu acordarea unui avantaj procesual nejustificat debitoarei, avantaj care nu rezultă din lege, ci dintr-o interpretare restrictivă și fragmentară a acesteia.

4. Referirea instanței la lipsa unei cereri de repunere în termen este lipsită de relevanță juridică

Instanța de fond a reținut că reclamanta nu a formulat o cerere de repunere în termen. Acest argument nu poate constitui un temei legal pentru soluția adoptată.

Repunerea în termen reprezintă un remediu procesual excepțional, aplicabil numai în situația în care termenul procedural sau termenul de exercitare a dreptului la acțiune este constatat ca fiind expirat.

Or, în prezenta cauză, această premisă nu a fost demonstrată. Dimpotrivă, recurenta a susținut și a argumentat că termenul de prescripție extinctivă a fost întrerupt prin depunerea, în termen legal, a cererii introductive de intentare a procesului de insolvabilitate.

În consecință, reclamanta nu avea obligația de a solicita repunerea în termen, întrucât poziția sa procesuală nu era aceea a unei părți aflate în afara termenului legal, ci a unei părți care și-a conservat și valorificat dreptul la acțiune prin intermediul unui act jurisdicțional susceptibil să producă efectul întreruperii cursului prescripției extinctive.

5. În subsidiar, excepția de tardivitate invocată de pârâtă era insuficient motivată și imposibil de verificat în partea referitoare la pretinsa tardivitate parțială a penalităților

Pârâta nu a solicitat constatarea tardivității întregii acțiuni și nici a întregii pretenții accesorii privind încasarea penalităților. Aceasta a invocat o pretinsă tardivitate parțială exclusiv în privința penalităților aferente perioadei 29.12.2021–12.09.2022, în cuantum de 41 000 lei.

O asemenea susținere nu putea fi verificată în mod efectiv în lipsa prezentării unui calcul detaliat și inteligibil al sumei pretinse ca fiind afectată de prescripție.

Astfel, cererea pârâtei nu indica formula de calcul utilizată, numărul exact al zilelor avute în vedere, baza de calcul asupra căreia a fost aplicată penalitatea

contractuală și nici modalitatea concretă de determinare a sumei de 41 000 lei.

De asemenea, nu a fost prezentată o defalcare a penalităților pe perioade distincte, zile, luni sau alte intervale relevante și nici un calcul separat care să permită instanței și reclamantei verificarea exactității sumei invocate.

În aceste condiții, cuantumul de 41 000 lei a rămas unul pur declarativ, nefiind susținut prin date verificabile și nici printr-un calcul care să permită exercitarea unui control judiciar efectiv asupra temeiniciei excepției invocate.

Prin urmare, excepția de tardivitate nu putea fi admisă în lipsa unei motivări suficiente și a unor elemente obiective care să permită verificarea exactă a pretinsei părți prescrise din penalitățile solicitate.

Această deficiență nu este una minoră. Atunci când o parte invocă tardivitatea doar pentru o fracțiune a unei pretenții accesorii, aceasta are sarcina de a individualiza în mod riguros și exact acea fracțiune. Nu este suficientă simpla indicare a unei perioade și atașarea unei sume globale. Reclamantul nu poate fi pus în situația de a reconstitui din oficiu calculul pârâtului și nici nu poate fi constrâns să combată o excepție a cărei bază matematică și juridică nu este expusă. O excepție de tardivitate, mai ales una parțială, nu poate fi admisă pe baza aproximațiilor, presupunerilor sau a unor valori indicate fără suport explicativ. Într-un asemenea cadru, cererea este tehnic deficitară și, din acest motiv suplimentar, nu putea fi primită.

Nu în ultimul rând, pârâtul încearcă să fragmenteze artificial penalitatea și să o trateze izolat, fără a indica în mod clar legătura dintre segmentul pretins prescris și cuantumul total solicitat prin cererea de chemare în judecată. Or, chiar din perspectiva Codului civil, penalitatea reprezintă o prestație accesorie legată de dreptul principal, iar analiza acesteia nu poate fi realizată prin simple decupaje arbitrare, în absența unui fundament factual și matematic verificabil. Pentru a solicita excluderea unei părți din penalitate pe motiv de tardivitate, era necesar să se demonstreze în mod concret, și nu generic, modul în care s-a ajuns la suma invocată și motivul pentru care acel segment ar fi afectat. În lipsa unei asemenea demonstrații, cererea apare ca fiind eronată și din acest punct de vedere.

6. Încheierea atacată nu întrunește exigențele de motivare impuse de lege

Instanța de fond a omis analizarea faptelor și argumentelor esențiale, limitându-se la preluarea argumentelor pârâtului din cererea depusă, fără a efectua o examinare proprie și detaliată a situației de fapt.

Motivarea hotărârilor judecătorești nu reprezintă o simplă formalitate procedurală, ci o exigență esențială a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Instanța nu se poate limita la reproducerea poziției uneia dintre părți, ci are obligația de a demonstra, printr-o analiză proprie, că a examinat efectiv circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei. Absența unei motivări clare, pertinente și suficiente echivalează cu privarea

părții de posibilitatea reală de a înțelege rațiunile care au stat la baza soluției pronunțate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant că obligația instanțelor naționale de a-și motiva hotărârile constituie o componentă indispensabilă a dreptului la un proces echitabil. Deși această obligație nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, ea presupune examinarea chestiunilor esențiale și oferirea unei justificări inteligibile și coerente a soluției. În lipsa unei asemenea motivări, controlul judiciar devine iluzoriu, iar dreptul la apărare este golit de conținut.

Mai mult, motivarea reprezintă și o garanție împotriva arbitrariului. Aceasta obligă instanța să își structureze raționamentul, să aplice norma juridică la situația de fapt și să demonstreze coerența logică dintre probe, concluzii și soluție.

Prin urmare, ignorarea de către instanță a faptelor relevante și preluarea mecanică a argumentelor pârâtului, fără o analiză proprie, contravine nu doar dispozițiilor Codului de procedură civilă, ci și standardelor europene privind dreptul la un proces echitabil. O astfel de practică nu este compatibilă cu rolul instanței de arbitru imparțial și activ al litigiului, chemat să stabilească adevărul juridic și să asigure realizarea efectivă a drepturilor părților.

În ansamblu, încheierea atacată se bazează pe o interpretare juridică eronată a instituției prescripției extinctive. Instanța de fond a ignorat împrejurarea determinantă potrivit căreia reclamantul a valorificat jurisdicțional aceeași creanță anterior introducerii prezentei acțiuni, prin depunerea, în termen, a cererii introductive de intentare a procesului de insolvabilitate, cerere admisă spre examinare de instanța competentă. Prin urmare, termenul de prescripție nu era împlinit, iar excepția de tardivitate trebuia respinsă. În aceste condiții, soluția de admitere a excepției de tardivitate și de respingere ca tardivă a unei părți din pretențiile reclamantului este nelegală și urmează a fi casată .(f.d. 131-133)

La 11 mai 2026 dosarul a parvenit în adresa Curţii de Apel Sud, sediul Comrat (f.d. 135).

Ulterior, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de către reprezentantul recurentului S.R.L. «ADNA-PLUS», avocatul Dorian Pînzaru împotriva încheierii Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026, părților comunicându-li-se despre necesitatea prezentării referinței la recursul declarat. (f.d. 138)

La 22 mai 2026, avocatul Gicu Bloșenco în interesele „HAZIR BEREKET” S.R.L. a depus referința la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul*

de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul remarcă că din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de fond a fost emisă la 17 martie 2026, fiind expediată în adresa recurentului la 10 aprilie 2026 și recepționată de către recurent la 16 aprilie 2026, recursul declarat la 17 aprilie 2026, se consideră ca fiind depus în termen.

Analizând legalitatea încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Completul de judecată consideră cererea de recurs drept întemeiată și care urmează a fi admisă, din următoarele motive.

Conform art.186[1] alin. (4) lit.b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit art. 426 Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit prevederilor art. 428 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii. Copia deciziei se remite părţilor în termen de 5 zile de la data emiterii..

Conform materialelor cauzei se constată că prin încheierea Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026, s-a admis cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET” S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. "ADNA-PLUS" către „HAZIR BEREKET” S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

S-a respins ca tardivă partea pretențiilor de încasarea de la „HAZIR BEREKET” S.R.L. în folosul S.R.L. «ADNA-PLUS» penalităților pentru perioada 29.12.2021 – 12.09.2022, pe acțiunea civilă depusă de S.R.L. «ADNA-PLUS» către „HAZIR BEREKET” S.R.L.

În rest, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. «ADNA-PLUS» împotriva „HAZIR BEREKET” S.R.L. privind încasarea datoriei și a penalităților urmează a fi examinată în continuare în fond. (f.d. 107-109)

După cum rezultă din conținutul încheierii atacate, instanța a ajuns la concluzia că excepția de tardivitate invocată de pârât este întemeiată în partea ce

vizează pretențiile privind încasarea penalității contractuale pentru perioada 29.12.2021–12.09.2022. Instanța a reținut că penalitatea a fost calculată pentru fiecare zi de întârziere, motiv pentru care termenul de prescripție extinctivă curge distinct pentru fiecare prestație zilnică. Întrucât cererea de chemare în judecată a fost depusă la 12.09.2025, pretențiile privind penalitățile aferente perioadei anterioare datei de 12.09.2022 au fost formulate după expirarea termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani. Totodată, instanța nu a constatat existența unor circumstanțe care să fi determinat suspendarea sau întreruperea cursului prescripției și nici a unor temeiuri care să justifice repunerea reclamantului în termen.

Instanţa de recurs consideră că încheierea instanței de fond urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii, prin care se respinge cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET” S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. «ADNA-PLUS» către „HAZIR BEREKET” S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la o instanță, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie „practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu”, iar aplicarea regulilor procedurale, inclusiv a termenelor de prescripție, nu trebuie să aducă atingere însăși substanței acestui drept (Golder c. Regatul Unit; Zubac c. Croația [MC]).

Totodată, Curtea a statuat că aplicarea excesiv de formalistă a regulilor de procedură, inclusiv a termenelor, fără o analiză reală a circumstanțelor cauzei și fără o motivare suficientă, poate conduce la încălcarea dreptului la un proces echitabil (Frydlender c. Franța; Běleš și alții c. Republica Cehă).

Astfel, instanțele naționale sunt obligate să asigure un just echilibru între principiul securității juridice și dreptul efectiv de acces la justiție, evitând aplicarea automată sau rigidă a prescripției extinctive, în lipsa unei examinări complete a argumentelor părților.

Completul consideră că reclamantul invocă în mod întemeiat aplicabilitatea lit. b) alin. (1) art. 401 din Codul civil, potrivit căreia cursul prescripţiei extinctive se întrerupe prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitrare, a unei cereri de eliberare a ordonanţei judecătoreşti sau a unei alte cereri în organul jurisdicţional competent.

În speță, la data de 06 septembrie 2024, avocatul Pînzaru Dorian, în interesele creditorului SRL „Adna-Plus” a înaintat în instanța de insolvabilitate a judecătoriei Comrat, sediul Central, o cerere introductivă în baza Legii insolvabilității nr. 149, privind declararea insolvabilității debitorului SRL „Hazir Bereket”, prin care s-a solicitat inclusiv încasarea penalității contractuale. Acest act procedural reprezintă o exercitare a dreptului la apărare judiciară și constituie o sesizare legală a instanței

competente în sensul normei sus-menționate.

Prin urmare, de la data depunerii cererii introductive în baza Legii insolvabilității nr. 149, privind declararea insolvabilității debitorului SRL „Hazir Bereket”, cursul prescripției extinctive se întrerupe, ceea ce presupune înlăturarea timpului scurs până la acel moment și începerea unui nou termen de prescripție după efectuarea actului de întrerupere.

Completul constată că cererea a fost depusă în interiorul termenului general de prescripție de 3 ani, respectiv înainte de expirarea acestuia, motiv pentru care în temeiul lit. b) alin. (1) și alin. (2) art. 401 din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe, iar perioada scursă anterior sesizării instanței nu se include în noul termen de prescripție și nu produce efecte juridice în continuarea acestuia.

În aceste circumstanțe, instanța de fond a aplicat în mod eronat normele de drept material privind prescripția extinctivă, ajungând nejustificat la concluzia că termenul de 3 ani ar fi expirat în privința pretențiilor de încasare a penalității pentru perioada 29.12.2021–29.09.2022, deși cursul prescripției a fost întrerupt prin introducerea în termen a acțiunii în justiție.

Totodată, argumentul reclamantului privind aplicabilitatea lit. c) alin. (1) art. 401 din Codul civil este neîntemeiat, întrucât această normă este aplicabilă exclusiv în cadrul procedurii de insolvabilitate.

Dispoziția menționată reglementează efectele juridice care apar doar în contextul unei proceduri colective de satisfacere a creanțelor, în special în cazul depunerii cererilor de admitere a creanțelor în tabelul creditorilor sau al altor acte procesuale specifice unei proceduri de insolvabilitate deja deschise. Scopul acestor acțiuni constă în formarea masei credale și satisfacerea proporțională a creanțelor creditorilor.

Din materialele cauzei rezultă că cererea de intentare a procedurii de insolvabilitate în privința debitorului a fost examinată și respinsă prin hotărârea judecătoriei Comrat, sediul Central din 12.12.2024 (f.d. 32-39). Această împrejurare confirmă faptul că procedura de insolvabilitate nu a fost deschisă și nu a existat o procedură colectivă aflată în derulare în privința pârâtului.

Prin urmare, nu este îndeplinită condiția esențială pentru aplicarea lit. c) alin. (1) art. 401 din Codul civil, și anume existența unei proceduri de insolvabilitate deschise. Simpla inițiere a unei astfel de proceduri, ulterior respinsă de instanță, nu produce efectele juridice prevăzute de norma invocată și nu poate fi echivalată cu deschiderea procedurii de insolvabilitate.

În consecință, inițierea fără finalitate a procedurii de insolvabilitate nu constituie un fapt juridic care să atragă aplicarea dispozițiilor lit. c) alin. (1) art. 401 din Codul civil, motiv pentru care argumentele pîrîtului în această parte urmează a fi respinse.

Pentru motivele expuse, pentru a nu încălca dreptul recurentului/reclamant la

un proces echitabil, prevăzut de art.6 §1 CEDO, şi având în vedere faptul că încheierea instanţei de fond din 17 martie 2026, este emisă cu încălcarea normelor materiale, Completul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat şi de a casa încheierea judecătoriei Comrat sediul central din 17 martie 2026, cu emiterea unei noi decizii prin care, se va respinge cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate înaintată de reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET" S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, restituind cauza pentru rejudecare.

În conformitate cu prevederile art.186[1] alin. (4) lit.b), art. 424 alin. (1), art.426, 428 din Codul de procedură civilă, *Completul de judecată,*

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul recurentului S.R.L. «ADNA-PLUS», avocatul Dorian Pînzaru.

Se casează integral încheierea judecătoriei Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 martie 2026, prin care a fost a admisă cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET" S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. «ADNA-PLUS» către „HAZIR BEREKET" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, ***se emite o decizie nouă*** prin care:

Se respinge cererea reprezentantului pîrîtului „HAZIR BEREKET" S.R.L. avocatului Gicu Bloșenco, privind excepția de tardivitate pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă către S.R.L. «ADNA-PLUS» către „HAZIR BEREKET" S.R.L. privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, și se restituie cauza spre rejudecare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei HUDOBA Valeri COLEV Grigori